Evropska komisija

Socialna Evropa Vaše zgodbe

#SocialRights

Socialna Evropa

EVROPSKA KOMISIJA
Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2018

© Evropska unija, 2018
Ponovna uporaba je dovoljena z navedbo vira.
Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep 2011/833/EU (UL L 330, 14.12.2011, str. 39).

Naslovnica: © Erwin Zareie

Fotografije: © Evropska unija, razen če ni navedeno drugače.

Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiteno z avtorskimi pravicami EU, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Tisk	ISBN 978-92-79-95733-8	doi:10.2767/10740	KE-04-18-807-SL-C
PDF	ISBN 978-92-79-95750-5	doi:10.2767/909746	KE-04-18-807-SL-N

Socialna Evropa
Vaše zgodbe

#SocialRights

Predgovor

Kaj je evropski steber socialnih pravic

Trajni učinki gospodarske krize so skupaj z nepredvidljivimi spremembami na trgu dela povsem preoblikovali današnji način življenja in dela številnih Evropejcev.

Evropski steber socialnih pravic zagotavlja nove in učinkovitejše pravice za državljane v tem okolju. Njegov sklop 20 načel in pravic bo ljudem v Evropi omogočil dostop do izobrazbe in spretnosti za vse življenje ter pomagal zagotoviti, da bodo vsi delavci uživali osnovne pravice.

Evropski voditelji so steber sprejeli na Socialnem vrhu novembra 2017 na Švedskem. To je bil prvi tovrsten dogodek v 20 letih in prvi sklop pravic, ki so jih razglasile evropske institucije od Listine temeljnih pravic.

Pri uresničevanju teh pravic morajo sodelovati vsi – evropske vlade, Evropska komisija, Evropski parlament, socialni partnerji in civilna družba.

Prepričana sem, da ni boljšega načina za pridobivanje podpore pri teh prizadevanjih kot z izmenjavo primerov uresničevanja stebra iz resničnega življenja.

Upam, da bo teh 20 zgodb, ki jih vsebuje ta knjižica, navdihnilo vas in vse naše partnerje pri uresničevanju bolj poštene in bolj socialne Evrope.

Marianne Thyssen

Evropska komisarka za zaposlovanje, socialne zadeve, strokovno usposobljenost in mobilnost delovne sile

Čemu evropski steber socialnih pravic

Evropski steber socialnih pravic je najbolj velikopotezna socialna pobuda zadnjih desetletij. Njegov uspeh je najpomembnejša prednostna naloga te Komisije, ki si prizadeva varovati pravice državljanov v naši hitro spreminjajoči se družbi.

Cilj 20 načel in pravic stebra je spodbujati socialno zbliževanje in biti kos družbenim izzivom v novem svetu dela.

Ta knjižica kaže, kako so ta načela in pravice že preoblikovala življenja ljudi. Na primer Asko s Finske je od Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji prejel podporo, da se je lahko vrnil na univerzo po tem, ko se je zaprla tovarna Nokia, kjer je bil zaposlen 20 let. Ta priložnost mu je pomagala najti novo zaposlitev. Njegova zgodba ponazarja „izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje“ (1. načelo stebra).

Mateusz s Poljske je vzpostavil dobro „ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem“ (9. načelo), ko je koristil sedem mesecev starševskega dopusta, da je lahko preživljal čas s svojimi otroki in svoji soprogi omogočil, da je nadaljevala svojo kariero.

Mnogi med nami bomo nekoč potrebovali „dolgotrajno oskrbo“ (18. načelo). Jannie z Nizozemske je potrebovala pomoč pri skrbi za svojo 82 let staro mater po tem, ko so pri njej ugotovili demenco.

Komisija je že naredila korake za zagotavljanje, da se bodo ta načela in te pravice znašle v zakonodaji EU o jasnih in preglednih pogojih dela, o razširitvi socialne zaščite za vse in o pobudi za ravnotežje med zasebnim in poklicnim življenjem, ki staršem in skrbnikom omogoča učinkovitejše usklajevanje delovnega in družinskega življenja.

Slika pove vse – fotografski natečaj #MySocialRights

Mlade Evropejce smo pozvali k sodelovanju na fotografskem natečaju #MySocialRights. Vprašali smo jih, „Kako opažaš svoje socialne pravice v Evropi?“ in jih spodbudili, naj na to vprašanje odgovorijo s fotografijo, katere glavni motiv je eno od 20 načel Evropskega stebra socialnih pravic. 15 najboljših fotografij je bilo maja 2018 predstavljenih na dogodku Evropske mladine v Strasbourgu. Najboljše fotografije so vključene v to knjižico.

Radi bi se zahvalili vsem ljudem, ki so delili z nami svoje izkušnje in fotografije. Družbena realnost Evrope je raznolika in se nenehno spreminja. Da bi delili svoje lastne zgodbe ali predloge za bolj pošteno in bolj socialno Evropo, uporabite oznako #SocialRights na družbenih omrežjih Facebook, Twitter ali Instagram.

Evropski steber socialnih pravic – 20 načel in pravic, razvrščenih v tri kategorije:

Enake možnosti in dostop do trga dela

1. načelo: Izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje
2. načelo: Enakost spolov
3. načelo: Enake možnosti
4. načelo: Aktivna podpora pri zaposlitvi

Pošteni delovni pogoji

5. načelo: Varna in prilagodljiva zaposlitev
6. načelo: Plače
7. načelo: Informacije o pogojih za zaposlitev in zaščiti v primeru odpovedi
8. načelo: Socialni dialog in udeležba delavcev
9. načelo: Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja
10. načelo: Zdravo, varno in primerno delovno okolje ter varstvo podatkov

Socialna zaščita in vključenost

11. načelo: Otroško varstvo in podpora za otroke
12. načelo: Socialna zaščita
13. načelo: Nadomestila za primer brezposelnosti
14. načelo: Minimalni dohodek
15. načelo: Dohodki in pokojnine za starejše
16. načelo: Zdravstveno varstvo
17. načelo: Vključenost invalidov
18. načelo: Dolgotrajna oskrba
19. načelo: Stanovanja in pomoč za brezdomce
20. načelo: Dostop do osnovnih storitev

ENAKE MOŽNOSTI IN DOSTOP DO TRGA DELA

1. IZOBRAŽEVANJE, USPOSABLJANJE IN VSEŽIVLJENJSKO UČENJE
2. ENAKOST SPOLOV
3. ENAKE MOŽNOSTI
4. AKTIVNA PODPORA PRI ZAPOSLITVI

„KO JE FINSKA NOKIA ZAPRLA SVOJA VRATA, JE TO BIL ŠOK TAM SEM DELAL 20 LET.

DA BI LAHKO NADALJEVAL, MI JE EVROPSKI SKLAD ZA PRILAGODITEV GLOBALIZACIJI PONUDIL PODPORO, DA SE NAUČIM NOVIH SPRETNOSTI, PO DIPLOMI NA UNIVERZI UPORABNIH ZNANOSTI V TURKU PA SEM NAŠEL NOVO ZAPOSLITEV. ZDAJ SEM VODJA PROIZVODNJE V PODJETJU ZA MEDICINSKE VSADKE.“

ASKO KOPONEN

UPRAVIČENEC EVROPSKEGA SKLADA ZA PRILAGODITEV GLOBALIZACIJI (ESPG), FINSKA

„KOT V DRUGIH DRŽAVAH EU IMAJO ŽENSKE V BOLGARIJI HUDE TEŽAVE PRI ISKANJU ZAPOSLITVE V POKLICIH, KJER PREVLADUJEJO MOŠKI.

MENIM, DA LAHKO EVROPSKA UNIJA POMAGA PRI UVEDBI POLITIK ZA ZMANJŠANJE REVŠČINE IN SOCIALNE IZKLJUČENOSTI ŽENSK.“

RAYA RAEVA

STROKOVNJAKINJA ZA KOMUNIKACIJE, BOLGARIJA

„DOSTOP DO IZOBRAŽEVANJA SE MI JE VEDNO ZDEL SAMOUMEVEN, DOKLER NISEM ZAČELA BEGUNSKE OTROKE BREZ SPREMSTVA POUČEVATI NEMŠČINO. SPOZNALA SEM, DA IMAJO NEKATERI MLADOLETNIKI OMEJEN DOSTOP DO ŠOLE, MEDTEM KO DRUGI SPLOH NISO BILI DELEŽNI IZOBRAŽEVANJA.

DOSTOP DO IZOBRAŽEVANJA IGRA VSEKAKOR KLJUČNO VLOGO PRI ZAGOTAVLJANJU IN JAMČENJU ENAKIH MOŽNOSTI ZA VSE.“

MAGDALENA KARNER

UČITELJICA NEMŠČINE IN SKRBNICA ZA MLADOLETNE BEGUNCE, AVSTRIJA

© Magdalena Karner

„PO ZAKLJUČKU SREDNJE ŠOLE NISEM MOGLA NAJTI ZAPOSLITVE. PROGRAM EU JAMSTVO ZA MLADE MI JE POMAGAL NAJTI PRIPRAVNIŠTVO V FRIZERSTVU. ODTLEJ SEM DELALA V TREH RAZLIČNIH SALONIH IN ZDAJ NAMERAVAM SKUPAJ S PRIJATELJICO ODPRETI SVOJE PODJETJE.“

ARISTEA ZACHARI

FRIZERKA IN UPRAVIČENKA JAMSTVA ZA MLADE, GRČIJA

PRAVIČNI DELOVNI POGOJI

5. VARNA IN PRILAGODLJIVA ZAPOSLITEV
6. PLAČE
7. INFORMACIJE O POGOJIH ZA ZAPOSLITEV IN ZAŠČITI V PRIMERU ODPOVEDI
8. SOCIALNI DIALOG IN UDELEŽBA DELAVCEV
9. USKLAJEVANJE POKLICNEGA IN ZASEBNEGA ŽIVLJENJA
10. ZDRAVO, VARNO IN PRIMERNO DELOVNO OKOLJE TER VARSTVO PODATKOV

© Belga/Maxppp/Alexandre Marchi

ALI STE VEDELI?

VSAKO LETO MILIJONE LJUDI OPRAVLJA DELO PREK AGENCIJ ZA ZAČASNO ZAPOSLOVANJE.

V SKLADU S PRAVOM EU MORAJO IMETI DELAVCI, ZAPOSLENI PREK AGENCIJE ZA ZAČASNO DELO, NA VOLJO ISTE POGOJE ZAPOSLOVANJA IN DELOVNE POGOJE KOT NJIHOVI SODELAVCI, KI OPRAVLJAJO ISTO DELO (DENIMO PLAČA, DOPUST, DELOVNI ČAS, ODMOR, PORODNIŠKI DOPUST, DOSTOP DO MENZE, USTANOVE ZA OTROŠKO VARSTVO IN STORITVE PREVOZA). PRAVICO IMAJO BITI OBVEŠČENI O VSAKEM PROSTEM DELOVNEM MESTU V PODJETJU, ZA KATEREGA DELAJO.

© Belga/Afp/Eric Cabanis

ALI STE VEDELI?

LETA 2018 SO SE POVIŠALE PLAČE V VSEH DRŽAVAH EU.

EU SE ZAVZEMA ZA PRAVICO VSEH DELAVCEV DO PRAVIČNIH PLAČ ZA DOSTOJEN ŽIVLJENJSKI STANDARD.

© Belga/Afp/Eric Cabanis

ALI STE VEDELI?

POSKUSNE DOBE SO OMEJENE NA ŠEST MESECEV.

EVROPSKA KOMISIJA JE PREDLAGALA, DA SO VSI DELAVCI PISNO OBVEŠČENI O VSEH OSNOVNIH POGOJIH NJIHOVEGA DELOVNEGA RAZMERJA, TER DOLOČA NOVE PRAVICE ZA VSE DELAVCE, VKLJUČNO S TISTIMI, KI DELAJO V NESTANDARDNIH OBLIKAH ZAPOSLITVE (DELAVCI V GOSPODINJSTVU, DELAVCI S KRAJŠIM DELOVNIM ČASOM IN DELAVCI S POGODBAMI ZA ZELO KRATEK ČAS).

© Belga/Afp/Eric Cabanis

ALI STE VEDELI?

EVROPSKA KOMISIJA JE SODELOVALA S SOCIALNIMI PARTNERJI PRI IZBOLJŠANJU DELOVNIH POGOJEV V RIBIŠKEM SEKTORJU.

RIBIČI POGOSTO CELE DNEVE PREŽIVIJO IN DELAJO NA PLOVILIH V TEŽKIH RAZMERAH IN S TEŽKO OPREMO. STOPNJA NEZGOD IN POŠKODB JE ZELO VISOKA. ZAHVALJUJOČ SPORAZUMU, KI SO GA DOSEGLI PREDSTAVNIKI SEKTORJA, JE EU SPREJELA NOVA PRAVILA ZA IZBOLJŠANJE ŽIVLJENJSKIH IN DELOVNIH POGOJEV RIBIČEV.

„ENAKOMERNA DELITEV STARŠEVSKEGA DOPUSTA IZBOLJŠUJE USKLAJEVANJE ZASEBNEGA IN POKLICNEGA ŽIVLJENJA TAKO ZA MOŠKE KOT TUDI ZA ŽENSKE. V NAŠEM PRIMERU SE JE MOJA SOPROGA LAHKO VRNILA V SLUŽBO PREJ, V KLJUČNEM TRENUTKU SVOJE KARIERE, MEDTEM KO SEM JAZ PREŽIVEL SEDEM MESECEV KAKOVOSTNEGA ČASA Z OTROKI.“

MATEUSZ HANSLIK

KIRURG ORTOPED, OČE NA STARŠEVSKEM DOPUSTU, POLJSKA

„POŠKODBE PRI DELU LAHKO PREDSTAVLJAJO VELIK STROŠEK ZA MALA PODJETJA. SVOJIM ZAPOSLENIM NUDIMO VELIKO USPOSABLJANJA, DA BI PREPREČILI IZPOSTAVLJENOST SVINCU ALI AZBESTU, POSKRBELI ZA SVOJE ZDRAVJE IN VARNOST PRI DELU IN ZAGOTOVILI, DA NAŠI ZAPOSLENI UKREPE V CELOTI RAZUMEJO IN UPORABLJAJO.“

RACHEL PELLÉ

IZVRŠNA DIREKTORICA SLIKOPLESKARSKEGA PODJETJA, FRANCIJA

SOCIALNA ZAŠČITA IN VKLJUČENOST

11. OTROŠKO VARSTVO IN PODPORA ZA OTROKE
12. SOCIALNA ZAŠČITA
13. NADOMESTILA ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI
14. MINIMALNI DOHODEK
15. DOHODKI IN POKOJNINE ZA STAREJŠE
16. ZDRAVSTVENO VARSTVO
17. VKLJUČENOST INVALIDOV
18. DOLGOTRAJNA OSKRBA
19. STANOVANJA IN POMOČ ZA BREZDOMCE
20. DOSTOP DO OSNOVNIH STORITEV

© Eurocities

„ZA MATER SAMOHRANILKO, KOT SEM JAZ, JE TEŽKO NAJTI ZAPOSLITEV BREZ OTROŠKEGA VARSTVA.

ZAHVALJUJOČ MESTNEMU PROJEKTU ZA OTROŠKO VARSTVO VEM, DA JE MOJA HČI V DOBRIH ROKAH, MEDTEM KO SEM JAZ V SLUŽBI.“

UPRAVIČENKA STORITEV PROJEKTA OTROŠKEGA VARSTVA RELAIS NORD, FRANCIJA

ALI STE VEDELI?

OKOLI 40 % LJUDI DELA V NETIPIČNIH OBLIKAH ZAPOSLITVE ALI PA JIH JE SAMOZAPOSLENIH.

OBSTOJEČI SISTEMI SOCIALNE ZAŠČITE POGOSTO NISO PRILAGOJENI DELAVCEM, KI SO ZAPOSLENI ZAČASNO ALI OPRAVLJAJO DELO S KRAJŠIM DELOVNIM ČASOM OZIROMA SO SAMOZAPOSLENI, ZARADI ČESAR SO TE SKUPINE BREZ ZADOSTNE ZAŠČITE. KOMISIJA ŽELI ZAGOTOVITI, DA SO VSI DELAVCI, NE GLEDE NA OBLIKO SVOJE ZAPOSLITVE, DELEŽNI IN V ZADOSTNI MERI VKLJUČENI V SISTEME SOCIALNEGA VARSTVA TER ZAŠČITENI PRED FINANČNO NEGOTOVOSTJO.

© Belga/Afp/Stephane Danna

ALI STE VEDELI?

TISOČE LJUDI V LOMBARDIJI, ITALIJI, JE NAŠLO ZAPOSLITEV S POMOČJO SISTEMA POTRDIL.

BREZPOSELNI DRŽAVLJANI LAHKO UPORABIJO POTRDILA ZA DOSTOP DO USPOSABLJANJA, DELOVNE PRAKSE ALI PODJETNIŠKE PODPORE.

REZULTATI SO BILI IZJEMNI. DO ZDAJ JE PO SODELOVANJU V SISTEMU VEČ KOT 80 % 82 000 UPRAVIČENCEV NAŠLO ZAPOSLITEV.

© Istock/FilipporRacci

ALI STE VEDELI?

BARCELONA JE PREIZKUSILA UČINKE ZAJAMČENEGA MINIMALNEGA DOHODKA NA 1 000 GOSPODINJSTEV Z NIZKIMI DOHODKI.

PILOTNI PROGRAM, KI GA FINANCIRA EU, PREPREČUJE, DA BI PREBIVALCI ZAPADLI V REVŠČINO, TAKO, DA JIM ZAGOTAVLJA VARNOST IN FINANČNO SVOBODO.

© Belga/Bert Spiertz/Hollandse Hoogte

„ŽE VEČ KOT DESET LET SEM UPOKOJEN, TODA PREJEMKI NISO ZADOSTOVALI ZA PREŽIVLJANJE MOJE DRUŽINE. UPOŠTEVAL SEM NASVET SVOJE HČERE IN POSTAL GOSTITELJ AIRBNB.

TO MI OMOGOČA DELO BREZ POGODBE, MI DAJE FLEKSIBILNOST IN SVOBODO. STAREJŠI BI MORALI IMETI MOŽNOST, DA DELAJO IN PRISPEVAJO.“

TOM GALLIGAN

UPOKOJENEC IN GOSTITELJ AIRBNB (EKONOMIJA DOSTOPA), IRSKA

ALI STE VEDELI?

EU JE PRIPELJALA ZDRAVSTVENO VARSTVO NA PODEŽELJU NA CESTO.

VELIKO LJUDI ŽIVI V ODDALJENIH OBMOČJIH ALI REGIJAH, KI TRPIJO ZARADI ODSELJEVANJA S PODEŽELJA IN IMAJO LE OMEJEN DOSTOP DO ZDRAVSTVENEGA VARSTVA TER SE SOOČAJO Z DOLGOTRAJNIMI POTOVANJI DO NAJBLIŽJE BOLNIŠNICE ALI ZDRAVNIKA. ZAHVALJUJOČ SREDSTVOM EU JE BIL V FINSKI PROVINCI KARELIA AVTODOM PREUREJEN V MOBILNI ZDRAVSTVENI DOM, KI ZAGOTAVLJA ENOSTAVEN DOSTOP DO ZDRAVSTVENIH STORITEV NAJMANJ 100 000 LJUDEM.

© Eskote

„VEM, KAKO JE, ČE SI INVALID IN ŽIVIŠ DOSTOJNO. SEM TETRAPLEGIK IN SEM GLEDALIŠKI, TELEVIZIJSKI IN FILMSKI IGRALEC. KER SEM OMEJEN PRI PREMIKANJU OD VRATU NAVZDOL, UPORABLJAM VOZIČEK.

ZATO JE ZAME IZJEMNO POMEMBNO, DA SE LAHKO SVOBODNO PREMIKAM NAOKOLI, DA LAHKO DELAM IN SEM AKTIVEN V MESTNEM ŽIVLJENJU IN NISEM ODRINJEN NA ROB ALI DISKRIMINIRAN.“

SAMUEL KOCH

IGRALEC, NEMČIJA

„SPOZNALA SEM POMEN CENOVNO DOSTOPNE OSKRBE, POTEM KO JE MOJO 82-LETNO MATER ZADELA KAP. ZDAJ TRPI ZA VASKULARNO DEMENCO IN SE JE PRESELILA V DOM ZA BOLNIŠKO NEGO.

OBISKUJEM JO PRIBLIŽNO TRIKRAT TEDENSKO, DA JO POMAGAM HRANITI IN DA JO PELJEM VEN NA VOZIČKU.

ZARADI STARANJA PREBIVALSTVA BO VSE VEČ EVROPEJCEV POTREBOVALO TOVRSTNO OSKRBO.”

JANNIE KWAKERNAAT

VODJA KADROVSKE SLUŽBE IN NEGOVALKA, NIZOZEMSKA

„ŠLO JE ZA PREPREČEVANJE BREZDOMSTVA IN ZA OHRANJANJE DRUŽINSKIH VEZI. PO MOJI LOČITVI MI JE JAVNO SREDIŠČE ZA SOCIALNE UKREPE PRISKRBELO ZAČASNO STANOVANJE, KAR MI JE OMOGOČILO, DA SEM DELIL SKRBNIŠTVO NAD SVOJIMI TREMI OTROKI. ČEPRAV JE BILO MIŠLJENO LE ZA TRI MESECE, SEM V TEM STANOVANJU ŽE DVE LETI.

ZDAJ MI CELO POMAGAJO PRI ISKANJU ZAPOSLITVE, KAR MI BO DALO PRILOŽNOST ZA PONOVNO VKLJUČITEV V DRUŽBO.“

LAURENT VIGNERON

BELGIJA

© Belga/ Maxppp/Lionel Vadam

ALI STE VEDELI?

EU PORABI MILIJARDE ZA IZBOLJŠANJE PITNE VODE.

VELIKA VEČINA EVROPEJCEV JE DELEŽNA DOSTOPA DO ČISTE IN VARNE PITNE VODE ZAHVALJUJOČ EVROPSKIM OKOLJSKIM ZAKONOM IN SREDSTVOM EU.

V OBDOBJU 2014–2020 VLAGA EVROPSKA UNIJA 14,8 MILIJARDE EUR ZA NADGRADNJO SISTEMOV PRESKRBE Z VODO ZA NADALJNJIH 12 MILIJONOV LJUDI.

SLIKA POVE VSE

ZMAGOVALNE FOTOGRAFIJE Z NATEČAJA #MYSOCIALRIGHTS, KI GA JE ORGANIZIRALA EVROPSKA KOMISIJA (2018).

TEMA TEGA NATEČAJA ZA MLADE, KI ŽIVIJO V EU, JE BILA: „KAKO OPAŽAŠ SVOJE SOCIALNE PRAVICE V EVROPI?“

© Erwin Zareie

NIČ VEČ SMRTI: SKUPAJ LAHKO USTVARIMO BOLJŠI JUTRI

ERWIN ZAREIE

GRČIJA

„SEM BEGUNEC IZ IRANA, ZDAJ PA ŽIVIM V GRČIJI. TO FOTOGRAFIJO SEM POSNEL V BEGUNSKEM TABORIŠČU, KJER SEM BIL PROSTOVOLJEC. POGOVARJAL SEM SE Z NEKAJ STARŠI, MEDTEM KO SO SE NJIHOVI OTROCI IGRALI. NI BILO PRVIČ, DA SEM SPRAŠEVAL: 'ČEMU STE ZAPUSTILI SVOJO DRŽAVO? ČEMU STE PRIŠLI V EVROPO?' STARŠI SO SE OZRLI PO SVOJIH OTROCIH IN VSI POSTREGLI Z ISTIM ODGOVOROM: 'ZARADI NJIH!'“

© Chiara Vitali

POSKRBI ZASE

CHIARA VITALI

ITALIJA

„DEPRESIJA IN DRUGE TEŽAVE Z DUŠEVNIM ZDRAVJEM SO DANES EDEN GLAVNIH RAZLOGOV ZA VISOK DELEŽ SAMOMORILNOSTI MED MLADIMI. V NAŠI DRUŽBI SO PSIHOLOŠKE TEŽAVE ŠE VEDNO STIGMA, S KATERO SE NISMO PRIPRAVLJENI SPOPASTI. POGOSTO NE UPOŠTEVAMO, DA SO TEŽAVE Z DUŠEVNIM ZDRAVJEM RESNI PROBLEMI, ČEPRAV TE LAHKO POSRKAJO V ČRNO LUKNJO IN JE ZDRAVLJENJE POGOSTO EDINI NAČIN, KAKO UBEŽATI TEMI.

TO FOTOGRAFIJO SEM POSNELA V TEŽAVNEM OBDOBJU SVOJEGA ŽIVLJENJA. ISKALA SEM NAČIN, KAKO IZRAZITI TISTO, KAR SEM OBČUTILA.
FOTOGRAFIRANJE MI JE BILO V VELIKO POMOČ: PRED FOTOAPARATOM SEM LAHKO BILA TISTO, KAR SEM, LAHKO SEM POKAZALA VSO SVOJO ŠIBKOST. TA FOTOGRAFIJA, KI SEM JO POIMENOVALA ‘POSKRBI ZASE’, JE SIMBOL NAČINA, S KATERIM SEM SE NAUČILA SPOPADATI S SVOJIMI TEŽAVAMI. ZBRALA SEM POGUM, DA SEM PROSILA ZA POMOČ, SI ODPUSTILA IN POSKRBELA ZASE.“

LJUBO DOMA, KDOR GA IMA

ZSÓFIA ANNA KOLLÁR

MADŽARSKA

„KJE BOMO NOCOJ SPALI? TO FOTOGRAFIJO SEM POSNELA S SVOJIM ANALOGNIM FOTOAPARATOM V BUDIMPEŠTI, MEDTEM KO SEM PEŠAČILA DOMOV LE NEKAJ TEDNOV PRED BOŽIČEM LETA 2013.

TOLE MAJHNO HIŠKO IZ LECTA SEM NAŠLA NA VOGALU REDNEGA ZBIRALIŠČA BREZDOMCEV V OKROŽJU. NAME JE NAREDILA GLOBOK VTIS, ZATO SEM NEMUDOMA IZVLEKLA SVOJO FOTOAPARAT. ŠE VEDNO MENIM, DA JE TO ENA NAJBOLJ ŽALOSTNIH PODOB, KAR SEM JIH UJELA V OBJEKTIV. ZA MOJ OKUS POPOLNOMA UTELEŠA RAZMERE BREZDOMCEV.“

© Zsófia Anna Kollár

© Vitor Marques

POLJUB ŽIVLJENJA

VITOR MARQUES

PORTUGALSKA

„TEHNOLOGIJA JE NADOMESTILA NAŠE ŽIVLJENJE NA PROSTEM. OTROCI NE ŽELIJO VEČ VEN IN RAZISKOVATI. PREPRIČAN SEM, DA BI LAHKO BIL TA POLJUB ZNAMENJE TE SPREMEMBE.“

© Karolis Miodišauskas

NEODVISNO ŽIVLJENJE

KAROLIS MIODIŠAUSKAS

LITVA

„NEODVISNO ŽIVLJENJE JE SKUPINA LJUDI RAZLIČNIH SPOSOBNOSTI IZ RAZLIČNIH PODROČIJ DELA IN Z RAZLIČNO IZOBRAZBO. ZAČETI IN USTVARITI ŽELIMO ODPRT, ENAKOVREDEN IN DOSEGLJIV DOSTOP DO IZOBRAŽEVANJA, STORITEV IN PREVOZA TER IZBOLJŠATI VKLJUČENOST NA TRG DELA.“

© Manuel Gómez Bautista

OMEJITVE

MANUEL GÓMEZ BAUTISTA

ŠPANIJA

„TA FOTOGRAFIJA BRANI PRAVICE IN ENAKOST MED LJUDMI Z DRUGAČNO SPOLNO USMERJENOSTJO PRED STEREOTIPOM, KI GA NAREKUJEJO DRUŽBENI STANDARDI. TA FOTOGRAFIJA JE POZIV K RAZŠIRJANJU ENAKOVREDNOSTI, OPUŠČANJU RAZLIKOVANJA NA PODLAGI SPOLNE USMERJENOSTI (KOT V TEM PRIMERU), RASE, KULTURE ALI VERE.“

© Roma Đurić

SVETLA PRIHODNOST

ROMA ĐURIĆ

HRVAŠKA

„STAREJŠI NE BI SMELI ISKATI SVETLOBE; SVETLA PRIHODNOST BI JIM MORALA BITI ZAGOTOVLJENA.“

GOVOREČE OČI

TOMMASO MITSUHIRO SUZUDE

ITALIJA

„REČENO MI JE BILO, DA NE BOM NIKOLI GOVORIL. ZDAJ GOVORIM. KOT NOVINAR, PISATELJ, PREDVSEM PA KOT OSEBA.

NADOMEŠČALE SO ME MOJE OČI, KO TEGA NI ZMOGEL MOJ GLAS, ZDAJ PA SPREGOVORIM. ZASE, ZA SVOJE PRAVICE, ZA VSAKOGAR, ZA ČIGAR PRAVICE SE JE TREBA GLASNO ZAVZEMATI.“

© Tommaso Mitsuhiro Suzude

© Nikolay Iliyanov Shabarkov

BORI SE ZA SVOJO PRAVICO

NIKOLAY ILIYANOV SHABARKOV

BOLGARIJA

„NASLOV FOTOGRAFIJE JE PREVOD SLOGANA V BOLGARŠČINI NA TRANSPARENTU, TO FOTOGRAFIJO SEM POSNEL MED PARADO PONOSA V SOFIJI LETA 2015. PARADA PONOSA V SOFIJI JE LETNI DOGODEK, KI POTEKA JUNIJA.

JE MIROVNI SHOD IN PARADA LEZBIJK, GEJEV, BISEKSUALCEV IN TRANSSEKSUALCEV TER NJIHOVIH PRIJATELJEV, KI ZDRUŽUJE DRUŽBENI IN POLITIČNI PROTEST Z ZABAVO.“

NESKONČNA DISTOPIJA: KJER JE ČLOVEŠTVO IZGUBILO SVOJO VREDNOST

RENÁTA ADRIENN URI

ROMUNIJA

„V NAŠI DRŽAVI SO PRIPADNIKI NIŽJIH DRUŽBENIH SLOJEV IN BREZDOMCI NIČVREDNI; NIHČE JIH NE BO ZAPOSLIL ALI SPOŠTOVAL ZA TO, DA SE PREBIJAJO Z DNEVA V DAN.“

© Renáta Adrienn Uri

SVOBODA OTROKA, KI PRIDOBI ZNANJE

IEVA MADELEINE DALE

LATVIJA

„VSAK OTROK IMA NE GLEDE NA RASO, SPOL ALI FINANČNE RAZMERE PRAVICO DO IZOBRAŽEVANJA.“

© Ieva Madeleine Dale

© Szymon Stępniak

KAJ PA PRIHODNOST?

SZYMON STĘPNIAK

POLJSKA/PORTUGALSKA

„FOTOGRAFIJA PRIČA O STAREJŠIH, KI OPOZARJAJO NA TEŽAVO S POKOJNINAMI. KLJUB SVOJI STAROSTI ALI TEŽAVAM SO SE ODLOČILI POPOLDNE PREŽIVETI NA ULICI OB IZVAJANJU GLASBE IN POVABILI LJUDI, DA SE JIM PRIDRUŽIJO. V DEMOKRACIJI JE NORMALNO, DA DRŽAVLJANI POSKUŠAJO VPLIVATI NA PROCES ODLOČANJA. SKUPAJ ALI POSAMIČNO, VIDNO ALI DISKRETNO, MIROLJUBNO ALI GLASNO, V TIŠINI ALI OB GLASBI.“

PRAVICE/IZSELITEV

SAMUEL NACAR

ŠPANIJA

„PRISELJENCI NA KROVU OPEN ARMS, PLOVILU ŠPANSKE NEVLADNE ORGANIZACIJE PROACTIVA OPEN ARMS, NA PLOVBI V PRISTANIŠČE CROTONE V ITALIJI PO TEM, KO SO BILI 3. NOVEMBRA 2017 REŠENI V ISKALNEM IN REŠEVALNEM OBMOČJU. LETA 2017 JE VEČ KOT 3 000 PRISELJENCEV UMRLO PRI POSKUSU, DA PO MORJU PRISPEJO V EVROPO, LETOS DO ZDAJ PA JIH JE ŽE VEČ KOT 500 IZGUBILO ŽIVLJENJE. MEDNARODNA ORGANIZACIJA ZA MIGRACIJE (IOM) JE SREDOZEMLJE RAZGLASILA ZA NAJNEVARNEJŠE OBMEJNO OBMOČJE NA SVETU.“

© Samuel Nacar

© Sara Ivanović

OTROCI IZ SIROTIŠNICE V MAJHNEM BOLGARSKEM MESTU

SARA IVANOVIĆ

HRVAŠKA/BOLGARIJA

„OTROCI IZ SIROTIŠNICE V BOLGARSKEM MESTU DOLNA BANJA SE VESELIJO OB SREČANJU ŠTUDENTOV IZ DRUGIH EVROPSKIH DRŽAV, KI SO PRIŠLI NA OBISK. PO ZASLUGI DOBROSRČNIH LJUDI JE ZANJE POSKBLJENO, ČEPRAV IZHAJAJO IZ TEŽKIH RAZMER.“

© Victor Martinez Pacheco

PRIHODNOST JE TISTO, KAR POČNEŠ DANES

VICTOR MARTINEZ PACHECO

ŠPANIJA

„SPOŠTOVATI POMENI RAZUMETI IN CENITI VREDNOST DRUGAČNIH. UČI NAS, DA RAZNOLIKOST NE BI SMELA BITI OMEJENA.

FOTOGRAFIJA, POSNETA V RIBIŠKEM PRISTANIŠČU V CARTAGENI, ZAME ZRCALI TRUD, TRDO DELO IN VZTRAJNOST, DA SE DOSEŽE VISOKO KAKOVOST.“

Stik z EU

Osebno

Po vsej Evropski uniji je na stotine informacijskih točk Europe Direct. Naslov najbližje lahko najdete na spletni strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Po telefonu ali elektronski pošti

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Nanjo se lahko obrnete:
— s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),
— s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696 ali
— po elektronski pošti s spletne strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Iskanje informacij o EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa: https://europa.eu/european-union/index_sl.

Publikacije EU

Brezplačne in plačljive publikacije EU lahko prenesete s http://publications.europa.eu/sl/publications ali jih tam naročite. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali najbližjo informacijsko točko (https://europa.eu/european-union/contact_sl).

Zakonodaja EU in drugi dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1952 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex: http://eur-lex.europa.eu.

Odprti podatki EU

Do podatkovnih zbirk EU lahko dostopate na portalu odprtih podatkov EU (http://data.europa.eu/euodp/sl). Podatke lahko brezplačno prenesete in uporabite tudi v komercialne namene.

EU preživlja obdobje naglih sprememb z novimi priložnostmi in novimi izzivi, ki izvirajo iz globalizacije, digitalne revolucije, spreminjajočih se delovnih vzorcev in staranja prebivalstva. Evropski steber socialnih pravic usmerja to preoblikovanje z vzpostavitvijo 20 načel in pravic za boljše delovne in življenjske pogoje v EU.

To knjižico smo pripravili z namenom, da dobite edinstven vpogled v družbene težave, ki dandanes pestijo ljudi v Evropi. Našli boste pričevanja in zgodbe iz resničnega življenja državljanov EU, ki kažejo, kako načela stebra spreminjajo njihovo vsakdanje življenje.

Knjižica prav tako izpostavlja fotografije in pričevanja z razstave o Evropskem stebru socialnih pravic, ki jo je leta 2018 priredila Evropska komisija, pa tudi zmagovalne fotografije s spletnega natečaja #MySocialRights za mlade po Evropi.

Naše publikacije lahko prenesete ali se nanje brezplačno naročite na spletni strani:

http://ec.europa.eu/social/publications

Če želite prejemati redne novosti Generalnega direktorata za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, se registrirajte za prejemanje brezplačnih novic Socialna Evropa na spletnem mestu:

http://ec.europa.eu/social/e-newsletter

Social Europe

EU_Social

Urad za publikacije
Evropske unije